

آیین نامه تشکیل و حمایت از هسته های پژوهشی دانشگاه شهید چمران اهواز (۱۳۹۸)

در راستای ایفای نقش موثر دانشگاه در پیشبرد اهداف توسعه علمی کشور و به منظور تحقق سیاست ها و اجرای برنامه راهبردی دانشگاه در تولید علم و تقویت انگیزه پژوهشگران برای انجام فعالیت های پژوهشی برنامه محور، این آیین نامه تدوین و به اجرا گذاشته می شود.

ماده ۱- تعاریف:

۱-۱- **هسته پژوهش:** هسته پژوهشی برنامه محور، گروه یا تشکیلاتی است که با محوریت یک عضو هیأت علمی (مجری) و مشارکت متخصصین دارای مدرک PHD، اعضای هیأت علمی و پژوهشگران پسادکتری به منظور انجام پژوهش بر اساس برنامه ای مدون حول یک محور پژوهشی مشخص و اولویت دار تشکیل می گردد.

۱-۲- **محور پژوهش:** محور پژوهشی، زمینه ای پژوهشی است که دانشگاه یا سازمان خارج از دانشگاه علاقه مند است با سرمایه گذاری در آن در طی دوره ای دو تا سه ساله، یک پایگاه دانشی یا فناوری حول آن در دانشگاه شکل گیرد تا بتواند در درازمدت با حرکت در مرز دانش، نیاز کشور یا سازمان متقاضی را برآورده کند.

۱-۳- **مجری هسته:** مجری هسته، یک عضو هیأت علمی تمام وقت با حداقل مرتبه دانشجویی است که پیشنهاد تشکیل هسته پژوهشی او به تصویب کارگروه مرجع رسیده باشد و با ابلاغ معاون پژوهش و فناوری دانشگاه، مسئولیت برنامه ریزی، پیگیری امور اداری و مالی هسته، نظارت بر فعالیت اعضای هسته و همچنین ارائه گزارش پیشرفت برنامه های هسته را به عهده دارد.

تبصره ۱- مجری هسته پژوهش لازم است دارای تخصص ویژه و سابقه علمی بارز در موضوع هسته پیشنهادی (۱- دارای حداقل ۴ مقاله JCR به عنوان نویسنده مسئول در سه سال گذشته و یا ۲- مجموع قراردادهای خاتمه یافته طرح های مشترک با دستگاههای اجرایی با مبلغ بیش از ۴۰۰ میلیون تومان در ۵ سال گذشته و یا ۳- حداقل ۲ مقاله JCR به عنوان نویسنده مسئول در سه سال گذشته و ۲۰۰ میلیون تومان قرارداد خاتمه یافته با دستگاههای اجرایی در ۵ سال گذشته) باشد و سایر اعضای هسته نیز می بایست از ویژگی تخصص و سابقه علمی در موضوع هسته برخوردار باشند.

ماده ۲- اهداف و وظایف:

۲-۱- تقویت و توسعه امر تحقیق و پژوهش با ارج نهادن به پژوهش های بنیادین، کاربردی و توسعه ای که در راستای تأمین نیازهای علمی، فناوری و صنعتی کشور

۲-۲- ایجاد ساختار لازم برای پویایی، نظام مندی و هدف مندی فعالیت های پژوهشی و فناوری دانشگاه

۲-۳- توسعه پژوهش های برنامه محور در جهت افزایش توان و اعتلای جایگاه علمی دانشگاه و جلوگیری از پراکنده کاری

۲-۴- گسترش توان پژوهشی و فناوری دانشگاه در جهت رفع نیازهای جامعه و صنعت

۲-۵- ارتقای شاخص دانشگاه در نظام های رتبه بندی داخلی و بین المللی

۲-۶- متمرکز کردن منابع انسانی و افزایش سهم مشارکت پژوهشگران در مدیریت پژوهش و فناوری برنامه محور و

تقاضا محور

- ۲-۷- تقویت روحیه پژوهش‌های گروهی و بین‌المللی در بین اعضای هیأت علمی و دانشجویان دانشگاه
- ۲-۸- گسترش ارتباط دانشگاه با دستگاه‌های اجرایی و افزایش امکان مدیریت طرح‌های کلان پژوهشی
- ۲-۹- هدفمندسازی فعالیت‌های پژوهشی برای ورود این فعالیت‌ها به عرصه فناوری و تجاری سازی در جامعه
- ۲-۱۰- تقویت فعالیت‌های بین رشته‌ای و انجام پژوهش‌های کاربردی با تخصص‌های متنوع
- ۲-۱۱- ایجاد زمینه‌های لازم برای تشکیل قطب‌های علمی

ماده ۳- نحوه تشکیل هسته:

عضو هیأت علمی متقاضی تشکیل هسته پژوهشی، باید در پی فراخوان دانشگاه و یا اعلام نیاز یک سازمان صنعتی برای پژوهش حول یک محور، برنامه پژوهشی پیشنهادی خود را شامل موارد زیر و مطابق با مواد این آیین‌نامه به معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه ارائه نماید:

- معرفی محور پژوهشی مورد نظر
- توجیه ضرورت پژوهش و اولویت‌دار بودن آن
- تعیین دستاوردهای مورد نظر پژوهش
- معرفی همکاران هسته
- مراحل انجام پژوهش و برنامه زمان بندی و تعیین خروجی پژوهش در پایان هر سال
- پیش بینی نحوه به کارگیری نتایج پژوهش و یا نحوه ادامه آن در آینده
- پیش بینی اعتبار مورد نیاز و تحلیل هزینه

۳-۱- اعضاء هیئت علمی دانشگاه می‌توانند با تخصص‌های "مشابه" و یا "مکمل" بر اساس موضوع و اهداف پژوهش- های هدف‌دار بصورت داوطلبانه در قالب هسته های پژوهشی (حداقل سه نفر) در درون و یا فیما بین دانشکده ها و مراکز پژوهشی، سازمان یافته و اعلام موجودیت نمایند.

۳-۲- هر عضو هیأت علمی حداکثر می‌تواند مجری یک هسته پژوهشی به طور همزمان باشد.

ماده ۴- نحوه تخصیص اعتبار حمایتی به هسته ها

تخصیص اعتبار حمایتی به هسته های تأییدشده با توجه به اولویت‌های زیر صورت می‌گیرد:

- پژوهش‌هایی که منجر به گسترش قابل توجه علم در مرزهای دانش در زمینه های اولویت‌دار کشور و به ویژه استان خوزستان می‌گردد.
- پژوهش‌هایی که منجر به توسعه فناوری‌های برتر مورد نیاز کشور گردد.
- پژوهش‌هایی که از طریق تأسیس شرکت‌های دانش بنیان منجر به ارائه محصول یا خدمات مورد نیاز کشور گردد.
- پژوهش‌هایی که ذینفع کاربردی آن در جامعه و صنعت مشخص بوده و در برنامه حمایتی مشارکت داشته باشد.
- پژوهش‌هایی که منجر به تولید علم و انتشار مقالات کیفی در مجلات سطح بالای بین‌المللی می‌شوند و زمینه توسعه کاربردی علوم را فراهم می‌آورند.

ماده ۵- دوره ارزیابی عملکرد:

دوره ارزیابی عملکرد هسته های پژوهشی ۱ ساله خواهد بود و تاریخ تصویب هسته در معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه به عنوان تاریخ مبنا لحاظ خواهد شد.

ماده ۶- شاخص های ارزیابی عملکرد:

شاخص های ارزیابی عملکرد هسته های پژوهشی به شرح ذیل می باشد:

(الف) قراردادهای پژوهشی منعقد شده با دستگاه های اجرایی و مراکز تحقیقاتی خارج از دانشگاه در زمینه اجرای طرح های تحقیقاتی کاربردی از طریق دفتر ارتباط با صنعت و جامعه دانشگاه

(ب) انتشار مقالات علمی حاصل از نتایج فعالیت های تحقیقاتی اعضای هیأت علمی هسته در مجلات معتبر علمی بین المللی

(ج) برگزاری همایش ها ، نمایشگاه ها و کارگاه های آموزشی و پژوهشی

(د) ثبت اختراعات اعضای هسته پژوهشی .

(ه) کتب تألیفی توسط اعضای هسته پژوهش در انتشارات معتبر دانشگاهی

ماده ۷- نحوه ارزیابی عملکرد:

۷-۱- به قراردادهای منعقد شده با دستگاه های اجرایی در راستای اهداف و برنامه های هسته که به تأیید مدیریت دفتر ارتباط با صنعت میرسد مطابق با آیین نامه پژوهانه امتیاز داده خواهد شد..

تبصره ۲- امتیاز طرح های کاربردی بر اساس میزان پیشرفت کار با تأیید کارفرما قابل محاسبه خواهد بود. (تاریخ شروع آن بایستی در بازه زمانی قرارداد هسته باشد).

۷-۲- ارزیابی و کسب امتیاز مقالات علمی منتشر شده در مجلات معتبر بین المللی توسط اعضای هسته های پژوهشی به استناد آیین نامه پژوهانه صورت خواهد گرفت.

تبصره ۳- تنها به مقالاتی امتیاز تعلق می گیرد که در راستای اهداف و فعالیت های هسته پژوهشی باشد و نام "هسته پژوهشی" و شماره قرارداد آن در بخش تقدیر و تشکر Acknowledgement در انتهای مقاله قید شده باشد.

تبصره ۴- مقالاتی قابل ارائه برای تسویه حساب می باشند که تاریخ ارسال آنها در بازه زمانی قرارداد هسته بوده و پذیرش آنها حداکثر یکسال پس از اتمام قرارداد هسته باشد.

۷-۳- امتیاز مربوط به ثبت اختراعات توسط اعضای هسته با توجه به مفاد آئین نامه پژوهانه منظور خواهد شد.

۷-۴- امتیاز مربوط به تألیف کتاب توسط اعضای هسته با توجه به مفاد آئین نامه پژوهانه منظور خواهد شد.

تبصره ۵- تاریخ چاپ کتب و ثبت اختراع حداکثر یکسال پس از خاتمه قرارداد هسته قابل قبول می باشد.

۷-۵- در صورتی که هسته ای برای انجام پژوهش برنامه محور نیاز به بکارگیری پژوهشگر پسادکتری داشته باشد و این درخواست به تأیید معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه برسد، تا سقف ۲۰ امتیاز برای کمک به جذب پژوهشگر پسادکتری به امتیاز پژوهانه هسته پژوهشی اضافه خواهد شد.

۶-۷- در هر مورد از شاخص‌های فوق (مقاله، کتاب، طرح و همایش) قید نام مجری و نام صحیح دانشگاه شهید چمران اهواز (shahid chamran university of ahvaz) و با درج متن تقدیر و تشکر از دانشگاه به‌مراه قید شماره قرارداد هسته به عنوان حامی مالی ضروری است.

ماده ۸- نظارت بر عملکرد هسته

۸-۱- نظارت اولیه بر عملکرد هسته بر عهده معاونت پژوهشی و فناوری و ارتباط با جامعه دانشکده خواهد بود. دانشکده، گزارش عملکرد هسته‌ها را طبق برنامه زمانبندی که برای هسته‌ها تصویب شده است، به طور منظم از طریق مدیر هسته دریافت و پس از طرح در شورای دانشکده به معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه ارسال خواهد کرد.

۸-۲- نظارت معاونت بر عملکرد هسته پژوهشی پس از دریافت گزارش دانشکده و سپس ناظران تعیین شده می‌باشد.

۸-۳- چنانچه معاونت، پس از بررسی سالانه، عملکرد هسته را نامطلوب تشخیص دهد، موضوع لغو هسته از سوی معاونت در کارگروه ارزیابی مطرح خواهد شد.

ماده ۹- کارگروه ارزیابی هسته‌های پژوهشی

کارگروه ارزیابی با ترکیب و اختیارات مقرر در این دستور العمل، به منظور سیاستگذاری، تصمیم‌گیری، تصویب و نظارت بر عملکرد برنامه‌های هسته‌های پژوهشی تشکیل می‌شود.

ماده ۱۰- ترکیب اعضای کارگروه ارزیابی هسته پژوهشی:

- ۱- معاون پژوهش و فناوری دانشگاه (رئیس کارگروه)
- ۲- مدیر امور پژوهش و فناوری دانشگاه (دبیر کارگروه)
- ۳- مدیر دفتر ارتباط با صنعت و جامعه دانشگاه
- ۴- رئیس کارگروه علم سنجی دانشگاه
- ۵- ۳ نفر متخصص در ارتباط با موضوع فعالیت‌های هسته‌های پژوهشی

ماده ۱۱- اهم وظایف و اختیارات کارگروه ارزیابی هسته پژوهشی:

- ۱۱-۱- تعیین سیاست‌ها و خط‌مشی‌های کلی و تعیین اولویت‌های مربوط به فعالیت‌های پژوهشی
- ۱۱-۲- تصویب ضوابط هسته‌های پژوهشی
- ۱۱-۳- بررسی و اتخاذ تصمیم در خصوص تأیید صلاحیت علمی اعضای هیأت علمی متقاضی تشکیل هسته‌های پژوهشی
- ۱۱-۴- تصویب و ارزیابی برنامه‌های هسته‌های پژوهشی در چارچوب برنامه راهبردی دانشگاه
- ۱۱-۵- بررسی و تعیین اعتبارات تخصیصی به هریک از هسته‌های پژوهشی
- ۱۱-۶- بررسی گزارش عملکرد اجرایی و مالی هسته‌های پژوهشی

- ۷-۱۱- اتخاذ تصمیم در خصوص کاهش یا افزایش اعتبارات تخصیصی براساس قوانین و مقررات به هسته پژوهشی
- ۸-۱۱- نظارت بر حسن اجرای آیین نامه هسته های پژوهشی
- ۹-۱۱- تهیه و تصویب دستورالعمل های مورد نیاز برای اجرای آیین نامه هسته های پژوهشی حسب مورد
- ۱۰-۱۱- سایر مواردی که از سوی معاونت ارجاع می گردد.

ماده ۱۲- نحوه هزینه کرد

هسته می تواند اعتبارات تخصیص یافته را در موارد ذیل هزینه کند:

- ۱-۱۲- هزینه خرید تجهیزات، مواد مصرفی و خدمات آزمایشگاهی، حداکثر تا سقف ۳۰٪ اعتبار سالانه
- ۲-۱۲- هزینه انجام تعاملات علمی و پژوهشی در قالب ثبت نام و شرکت در همایش ها و کارگاه ها، هزینه چاپ مقالات علمی و موارد مشابه تا سقف ۱۰٪ اعتبار سالانه
- ۳-۱۲- حق التحقیق برای اعضای هیأت علمی دانشگاه و براساس درصد مشارکت هر فرد در برنامه، مستقیماً به پژوهانه اعضای هیئت علمی اضافه و پرداخت خواهد گردید.
- تبصره ۶- پرداخت دانشجویی فقط به دانشجویان دانشگاه شهید چمران اهواز مجاز است.
- تبصره ۷- تمام قوانین و مقررات هزینه کرد اعتبار ویژه هسته پژوهشی مطابق با آیین نامه هزینه کرد پژوهانه اعضای هیأت علمی دانشگاه می باشد.

ماده ۱۳- مجری برنامه موظف است حداکثر یک ماه پیش از پایان هر سال نسبت به ارسال گزارش پیشرفت کاراز طریق معاونت پژوهشی و فناوری و ارتباط با جامعه دانشکده به کارگروه ارزیابی هسته پژوهشی اقدام کرده و همچنین در صورت لزوم، درخواست تمدید دوره را با توجیهات و مستندات لازم به دبیر کارگروه مذکور ارسال دارد.

ماده ۱۴- مجری موظف است غیر از گزارش های پیشرفت سالانه، در پایان دوره حمایت، گزارش کامل انجام برنامه شامل پایان نامه ها و رساله ها، دستاوردهای پژوهشی و فناورانه شامل ثبت اختراعات و مقالات علمی و غیره و نیز شناسایی و تعاملات با مشتریان احتمالی پژوهش انجام شده در راستای به کارگیری و یا تجاری سازی دستاوردهای پژوهش را به کارگروه ارزیابی هسته پژوهشی ارسال و در مقالات حاصل و پایان نامه ها با ذکر شماره گرنت از دانشگاه قدردانی کند.

ماده ۱۵- این آیین نامه مشتمل بر ۱۵ ماده و ۷ تبصره در تاریخ ۹۸/۷/۱۴ به تصویب هیأت رئیسه دانشگاه رسید و از تاریخ تصویب قابل اجرا می باشد.